

Hoe zit het trouwens in 2018?

Rwv ADVOCATEN

Verliefde ondernemers moeten extra oppassen in 2018. Tenminste: als ze van plan zijn om vanaf dat jaar te gaan trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan. Want: per 1 januari 2018 wijzigt het huwelijksvermogensrecht, dat dus op zowel het huwelijk als op het geregistreerd partnerschap van toepassing is. Hierna zal ik het alleen over het huwelijk hebben, maar dan weet u dat ik beide wettelijke relatievormen bedoel.

Hoe was het tot nu toe?

Deed je niets en ging je trouwen, dan ontstond er automatisch een gemeenschap van goederen. Alle bezittingen en schulden werden gezamenlijk. Voor de ondernemer ontstond daardoor het gevaar, dat zijn schuldeisers zich ook op de bezittingen van de partner konden gaan verhalen.

Wat wordt de nieuwe regeling?

Als mensen trouwen ontstaat alleen een beperkte gemeenschap van goederen. Daarin komen de bezittingen die al voor het huwelijk van de beide partijen gezamenlijk waren plus alle bezittingen die door de een of de ander of door beiden vanaf het huwelijk worden verkregen. Met uitzondering van erfenissen of schenkingen.

Wie dus na 31 december 2017 trouwt en erft mag die erfenis zelf houden en hoeft die niet te verdelen met de partner. Hetzelfde geldt voor een schenking. Dit is alleen anders als degene die wat nalaat (de erflater) of de schenker bepalen dat er wel verdeeld moet worden. Verder houdt iedereen wat hij of zij voor het huwelijk al privé had.

Gaat het om schulden, dan geldt een vergelijkbare regeling. Alle voor het huwelijk bestaande gezamenlijke schulden blijven gezamenlijk. Alle schulden ten aanzien van goederen (bijvoorbeeld: een huis) en alle schulden die tijdens het huwelijk zijn gemaakt worden gezamenlijk, behalve als het gaat om schulden die zijn gemaakt voor bezittingen die niet gemeenschappelijk zijn, zoals een erfenis of een schenking. Andere schulden van voor het huwelijk blijven privé.

Dus: de huwelijkse gemeenschap bevat dat wat de echtgenoten tijdens het huwelijk opbouwen. Daarnaast behoren tot die huwelijkse gemeenschap bezittingen en schulden die partijen al voor het huwelijk hadden. Bijzonder punt met betrekking tot bezittingen: die worden, ongeacht de eigendomsverhouding van daarvoor, gemeenschappelijk. Een voorbeeld: als A 25% recht had op het huis en B 75% dan hebben A en B vanaf het huwelijk ieder 50% van die woning in eigendom.

Een ondernemer die gaat trouwen houdt in beginsel zijn bedrijf buiten de huwelijkse gemeenschap. Daarvoor bepaalt de wet wel dat de onderneming geacht wordt tijdens het huwelijk een redelijke vergoeding voor kennis, vaardigheden en arbeid van de ondernemer in de gemeenschap te storten. Daarmee krijgt dus de andere echtgenoot, als het tot een echtscheiding zou komen, recht op de helft van die vergoeding, tenzij dat bedrag tijdens het huwelijk op de een of andere manier is verrekend.

De nieuwe wet bepaalt dat de echtgenoten een goede administratie bij moeten houden van wat privé en gemeenschappelijk is. Die regeling lijkt op wat tegenwoordig (en ook straks nog) aan de orde is of kan zijn bij een stelsel van huwelijkse voorwaarden.

Het zijn vaak ondernemers, die door de notaris huwelijkse voorwaarden laten maken, om te voorkomen dat hun schuldeisers de partner lastig kunnen vallen. Huwelijkse voorwaarden kunnen voor en ook tijdens het huwelijk worden gemaakt en die regeling blijft in 2018 en verder bestaan. Wie een onderneming heeft en nog in gemeenschap van goederen is getrouwd doet er goed aan eens aan huwelijkse voorwaarden te denken.

De administratie die ik hiervoor noemde, heeft bij huwelijkse voorwaarden vooral betrekking op de toepassing van een zogenaamd verrekenbeding. Dat is een clause die inhoudt dat partijen bepaalde inkomsten die ze jaarlijks - nadat ze alle kosten van de huishouding hebben betaald - overhouden, op een bepaalde manier moeten verdelen. Meestal "vergeten" partijen dat. En dan moet dat tijdens de echtscheiding alsnog gebeuren (waar veel partijen dan niet veel zin in hebben).

Een tip dus voor niet alleen het nieuwe jaar: ben je als ondernemer getrouwd of ga je trouwen, vraag je eens af wat er zou gebeuren als aan dat huwelijk een einde zou komen. Wat zou er dan verrekend moeten worden? Welke alimentatie zou moeten worden betaald? Welke gevolgen zou dit allemaal hebben voor het bedrijf?

Maar ook: stel dat het slecht gaat met de onderneming, zou het dan zinvol kunnen zijn om op papier te scheiden om zodoende bezittingen via de partner veilig te kunnen stellen?

Het zijn allemaal lastige vragen. En de nieuwe wet is ook geen voorbeeld van een makkelijk leesbare tekst.

Maar toch: het zijn essentiële vragen waarop iedere ondernemer die zichzelf respecteert het antwoord behoort te weten. De praktijk leert namelijk dat een echtscheiding ongelofelijk veel pijn doet. Geestelijk, emotioneel en financieel. Om te voorkomen dat het einde van een relatie ook het einde van de onderneming betekent, is het absoluut zinvol om de "wat als" vraag eens te stellen.

Die investering in tijd, kosten en energie betaalt zich zeker terug. Of (en dat wens ik u van harte toe) in een lang en gelukkig huwelijk of in een uitweg om te overleven als gebeurt waar niemand op hoopt.

Kennis is macht en maakt gelukkig.
En happy people make more profit. Ook in 2018.

mr. drs. R.P. (Bob) Heeren

mr. drs. R.P. (Bob) Heeren
advocaat en MfN-registermediator
T +31 (0)717502273
M +31 (0)651557717